

náris kiállításra emlékeztető papírmásé divatbábúkat felöltöztetni. A kézimunka-kiállítás is áhítóza egy szakértelemtől vezetett, nyugodt rendszer után. Így a leggyönyörűbb népművészeti hímzések mellé százsámra kerültek ambiciózus, de ide nem való iskolai munkák, összevisszaságban. Legtöbb örömeink az új építészeti alkotások csoportkiállításában tellett. Friss és fiatalos lendületről számolnak itt be családi- és bérházépítőink. S ugyancsak érdekes a maga újszerű gondolatával az a fényképbemutató, melyen ipari- és munkásjóléti intézmények kulturális élete vonult fel szemeink előtt. Jó, ha az ember a vásár zajából egy-egy értékes emberi gondolat horizontja alá menekülhet.

(N. P.)

• T Á R S U L A T I • • K Ö Z L E M É N Y E K •

A T Á R S U L A T U N K K E R E T É B E N F O L Y T A T O T T M U N K A fontosabb eseményeiről az alábbiakban számolunk be.

1935 május 24-én a társulat választmánya Seenger Béla elnöke alatt tartott ülést, amelyen részt vettek Bodon Károly, Bodonyi Jenő, Feyér Gyula, Grabowiczky Leon, Horváth Béla, dr. Hüttl Dezső, Kölber Dezső, Ligeti Miklós, Major István, Mátrai Lajos, Nádler Róbert, Ohmann Béla, dr. Pacher Béla, Preitensteiner Ottó, ifj. Richter Aladár, Schóber József, Szablya Frischauf Ferenc, Szablya János, dr. Szalai Emil, dr. Szónyi Ottó, Szukováthy István, Urbányi Vilmos, Zadubánszky Irén, Zrinszky József, Helbing László titkár és Deák István mérnök.

Elnök üdvözölte a megjelenteket és az ülést megnyitotta. Bejelentette, hogy a jubiláris közgyűlés óta ez az első teljes választmányi ülés és szeretettel üdvözölte az új tagokat. Bejelentette, hogy az alapszabályok értelmében az 1935-ös társulati évre a bizottságokat meg kell alakítani. Megalakítandó az igazgatóság, gazdasági, bíráló, kiállítási, propagandabizottság, valamint az iparművészeti oktatási és nevelési bizottság. Ez utóbbi szervezetére vonatkozólag — minthogy ez eddig nem működött — javasolja, hogy azt egy szűkebb bizottság, — melynek tagjai Helbing Ferenc, dr. Vidéky Emil, Grabowiczky Leon és Major István volnának, — tegyen javaslatot. A választmány ehhez hozzájárul. Helbing László titkár felolvassa a bizottságokra vonatkozó elnökségi javaslatot. Igazgatóság: Hosszú István, dr. Hüttl Dezső, Lakatos Arthur, dr. Pacher Béla, Schóber József, dr. báró Szalay Gábor. Gazdasági bizottság: Bodon Károly, Dános Géza, Feyér Gyula, Schóber József. Bíráló bizottság: Csányi Károly, Györgyi Dénes, Helbing Ferenc, Kórody György, dr. Petrovics Elek, dr. Szónyi Ottó, Teles Ede, Menyhért Miklós, Wälder Gyula. Kiállítási bizottság: Basilides Barna, K. Bartha Ferenc, Bodonyi Jenő, Bodon Károly, Csépai-Csavlek András, Devecska Ferenc, F. Kovács Erzsébet, dr. Gerevich Tibor, Sz. Gyenes Lajos, Houba Károly, Klausz Gyula, Kórody György, Kölber Dezső, M. Kiss Erzsé,

Latabár Károly, Lakatos Arthur, dr. Layer Károly, Major István, Majoros Károly, Mátrai Lajos, Menyhért Miklós, Minár Pál, Ohmann Béla, Payer József, Szathmáry István, Szukováthy István, Tóth Gyula, Unterreiner Győző, Urbányi Vilmos, Vágó Dezső, Vass Béla, Zrinszky József. Propagandabizottság: Bokros Ferenc, Conrad Ottó, Gerenday Antal, Grabowiczky Ödön, Hauswirth Ödön, Horváth Béla, Nádler Róbert, Preitensteiner Ottó, Spolarich László, Szabó Rezső, dr. Szalai Emil, Végh Gusztáv, Wälder Gyula, Wolfner Gyula, Zadubánszky Irén. — A választmány a javaslatot egyhangúlag fogadta el. Elnök örömmel jelentette, hogy a pécsi kiállítás munkálatai szépen haladnak. Az installációt Minár Pál okl. építő iparművész tervezte. Ez alkalommal filléres vonat is lesz és kéri a választmányt, hogy csináljanak propagandát a kiállításnak. Tudomásul szolgál. Elnök bejelentette, hogy az elnökség a jubiláris kiállítás rendezésére — minthogy az igen kényes feladat s egyöntetűen kell közben tartani — Kórody Györgyöt javasolja felkérni. A jubileumi kiállítás anyaga egy részének biztosítására pályázatot fog kiírni a társulat bármely iparművészeti tárgyra. Többek hozzájárulása után a javaslatához a választmány hozzájárult, s elnök határozatilag mondotta ki, hogy a választmány Kórody Györgyöt bízta meg a jubiláris kiállítás megrendezésével. Úgyvezető alelnök javaslatára a választmány Deák István mérnököt, aki már évek óta vezeti a társulat háziipari ügyeit, titkárrá nevezte ki. — Helbing László titkár ismertette a folyó ügyeket, s többek között jelentette, hogy ez évben 313 új tag lépett eddig be a társulatba. Tudomásul szolgál. Deák István titkár a háziipari ügyeket ismertette s jelentést tett a londoni Ideal Home kiállításról, a milánói vásárról, a brüsszeli kiállításra küldött anyagról és a háziipari export örvendetes fejlődéséről. Többek hozzájárulása után a választmány a háziipari jelentést elfogadta. Elnök, több tárgy nem lévén, az ülést berekesztette.

1935 június 18-án a kiállítási bizottság tartott ülést Lakatos Arthur elnöke mellett, amelyen részt vettek: K. Bartha Ferenc, Basilides Barna, Bodonyi Jenő, Csépai-Csavlek András, Devecska Ferenc, Feyér Gyuláné Kovács Erzsébet, Houba Károly, Kórody György, Latabár Károly, Ligeti Miklós, Minár Pál, ifj. Payer József, Szablya János, Urbányi Vilmos, Zrinszky József és Helbing László titkár.

Szablya János ügyv. alelnök üdvözölte a megjelenteket és az ülést megnyitotta. Felolvasta a választmány által megválasztott kiállítási bizottság névsorát és bejelentette a bizottság megalakulását. Javaslatára a bizottság elnökéül Lakatos Arturt választotta meg, aki megköszönte a beléje helyezett bizalmat és az elnöklést átvette. Ugyancsak az ügyvezető alelnök javaslatára úgy határozott a bizottság, hogy előadót esetről-esetre fog választani a jövőben. Úgyvezető alelnök javaslatára a bizottság helyettes elnökéül Urbányi Vilmost választotta meg. Ezek után elnök a pécsi kiállítás lefolyását és eredményét ismertette. Jelentését a bizottság tuda-

másul vette. **Ügyvezető alelnök** javaslatára a bizottság jegyzőkönyvben mondott köszönetet mindazoknak, akik a pécsi kiállítás alkalmával a társulat működését támogatták.

Kórody György a jubiláris kiállítás előkészítési munkáit részletesen ismertette és bemutatta a tervrajzokat. A kiállítás az Iparművészeti Múzeum egész földszintjét el fogja foglalni. Az egyes fülkéket külön tervezők rendezik be. A szobaberendezések terveivel megbízott iparművészek már munkába is kezdtek. A kiállításon a legkiválóbb magyar iparművészek és műiparosok vesznek részt. A bizottság megállapította a résztvevők névsorát s kis bizottságokat alakított, amelyeknek feladata az anyag összegyűjtése lesz. A bizottság felhatalmazást adott az elnökségnek és a rendezőségnek a jubiláris kiállítás előkészítő munkálatainak folytatására, majd elnök, több tárgy nem lévén, az ülést bezárta.

1935 június 18-án a bíráló bizottság tartott ülést **Ligeti Miklós** elnöklete alatt, amelyen megjelentek: dr. Szőnyi Ottó, Csányi Károly, Kórody György és Helbing László titkár.

Elnök üdvözölte a megjelenteket és az ülést megnyitotta. Felolvasta a választmány által megválasztott bíráló bizottság névsorát és bejelentette a bizottság megalakulását. Javaslatára a bizottság elnökéül választotta **Helbing Ferencet**, helyettes elnökéül pedig **Csányi Károlyt**. Az elnök távollétében tovább vezette az ülést és javaslatára, amelyet a bizottság elfogadott, határozatilag mondotta ki, hogy előadót a bizottság esetről-esetre fog választani. A jubiláris kiállítás előkészítő munkálatairól részletesen tájékoztatta a bizottságot, majd több tárgy nem lévén, az ülést berekesztette.

1935 június 19-én a propagandabizottság tartott ülést **Ligeti Miklós** elnöklete alatt. Az ülésen részt vettek: Horváth Béla, Grabowiczky Leon, Nádler Róbert, Somody Pál, dr. Szőnyi Ottó, Zadubánszky Irén és Helbing László titkár.

Ligeti Miklós alelnök üdvözölte a megjelenteket és az ülést megnyitotta. Felolvasta a választmány által megválasztott propagandabizottság névsorát és bejelentette a megalakulást. Javaslatára a bizottság elnökéül **Wälder Gyulát**, helyettes elnökéül dr. **Szőnyi Ottót**, előadóul pedig **Somody Pált** választotta meg. **Wälder Gyula** távollétében **Ligeti Miklós** vezette tovább az ülést és tájékoztatta a propagandabizottságot a társulat jövő kiállítási programjáról és főként a jubiláris kiállításról. Ismertette a kiállítás terveit és elgondolását s bejelentette, hogy a karácsonyi kiállítás a jubiláris kiállításba fog bekap-

csolódni. Többek hozzászólása után **elnök** megköszönte a tagok megjelenését és az ülést berekesztette.

• IN MEMORIAM •

KNER IZIDOR. Hetvenhatéves korában meghalt Gyomán a magyar grafikai iparnak valóban legmértőbb aranykoszorús mestere. Elköltözéséről tulajdonkép kétfélekép lehet írni. Egyfelől áradó szavakkal emlékezni meg életrajzáról, mely a szegény, szerény kompaktor-ivadéknak nagyszerű felemelkedése odáig, ahol a kis vidéki műhelyből világszerte ismert officinát fejlesztett ki. Ebben a nehezen iparosodó országban méltó párja ez a pályafutás a Mehwart, a Zsolnay, Thék, Jungfer s annyi más bátorlendületű alkotó-életnek. Hirdetője annak, hogy a munka még a legmagasabb eszmények célkitűzésével is hasznos az egyénre, eredményes a közre nézve. De lehet egy más hanglétrán is beszélni érdemeiről s akkor úgy kell hangolni, ahogy életében nevezte mindenki: Kner bácsi alakja lebeg előttünk. Magas, komoly, becsületes ősz alakja, mely mögött a magyar érzések, az ízes magyar beszéd s a régi világ kivesző humorának napfénye cikázott. Nem volt egyszerűen a munkaadó, a grafikai főnök, hanem tetőtől talpig ember. Ha megmaradt volna a közigazgatás országos nyomtatványszállítójának, ma bizonyára palotája és szabályos részvénytársasági kormányzata volna a Kner-vállalatoknak. Azonban az embert vágyai vezérlik s így már a mult század utolsó negyedében azzal szórakozott Kner bácsi, hogy új, fiatal grafikus-tehetségeket fedezett fel és foglalkoztatott, akiknek legtöbbször ma már világhírű. Azután szép-könyvek kiadásában, világirodalmi fordítások terjesztésében lelte kedvét, majd olyan pazar bőkezűséggel vitte a mi klasszikus költőinket illusztrált bibliofil könyvekben az olvasók elé, mintha itt a költői művekért és szép könyvekért verekednének az emberek. Szerenese, hogy a keserű kiábrándulások nem könnyen tettek kárt az ő ragyogó kedélyében. A tréfa birodalma, a humor melegforrása, a legjobb fiatalító kúra erejével edzették a lelkét s egy-két évtizeddel ezelőtt kedvesen esörgedező patakává változtak önéletrajzi munkáiban. Szerényen elkerülte ezekben, hogy arról beszéljen, ami életének legtöbb érdeme: a magyar könyv szép tálalásának, a nyomtató-ízlés magas kultúrájának félszázados nehézségeiről. Gyoma ma is a legtiszteltebb helye ennek a könyvkulturának s még ennél is több: erkölcsi idézet, szálló ige mindnyájunk számára, ha azt akarjuk bizonyítani, hogy a magyar ugarból is fakaszthat az erős akarat és a hozzáértés szárnyaló művészi alkotásokat. (N. P.)